

# Provkonstruktion

**Årskurs:** Gymnasiet

**Ämne eller kurs:** Människans språk 1

**Tema:** Språkets utveckling och förändring

## Syfte

Syftet med detta prov är att bedöma elevernas förståelse för språkutveckling och förändringar över tid, samt deras förmåga att analysera och reflektera över de faktorer som påverkar språket.

## Koppling till styrdokument

### Centralt innehåll

Lektionens centrala innehåll omfattar hur språk utvecklas och förändras över tid, inklusive faktorer som påverkar språket och exempel på språkliga förändringar i olika kulturer och samhällen.

### Kunskapskrav

Eleven kan redogöra för och analysera språkutveckling och förändring, samt reflektera över de faktorer som påverkar språkets evolution.

## Prov

### Faktafrågor

1. Vilken typ av förändring beskriver hur ljudet i ett språk förändras över tid?  
A) Lexikal förändring  
**B) Fonetisk förändring**  
C) Semantisk förändring  
D) Syntaktisk förändring
2. Vilken faktor har oftast mest påverkan på språkliga förändringar i samhället?  
A) Kulturella faktorer  
B) Sociala faktorer  
**C) Teknologiska faktorer**  
D) Politisk påverkan
3. Vad kallas de låneord som införs i ett språk från andra språk?  
A) Nydanande begrepp  
B) Slang  
**C) Låneord**  
D) Anglicismer

4. Vilken språklig förändring innebär förändringar i ords betydelse?

- A) Syntaktisk förändring
- B) Lexikal förändring
- C) Semantisk förändring**
- D) Fonetisk förändring

5. Vilken kommunikationsform har mest påverkat språket under de senaste åren?

- A) Tryckt media
- B) Sociala medier**
- C) Traditionella telefonsamtal
- D) Fysiska brev

6. Vad är en typ av språkfenomen som kan uppstå med sociala förändringar?

- A) Dialekt
- B) Slang
- C) Anglicism**
- D) Fackterminologi

7. Vilket av följande uttryck är ett exempel på "internetspråk"?

- A) Programspråk
- B) Emojis**
- C) Standard svenska
- D) Dialekter

8. En viktig del av språket är dess förmåga att skapa identitet. Vad kallas det språk eller varierande språkbruk som används inom en specifik grupp?

- A) Standard svenska
- B) Sociolekter**
- C) Dialekter
- D) Skriftspråk

9. Vilken typ av språklig förändring kan ge upphov till nya strukturer i en mening?

- A) Stylistisk förändring
- B) Lexikal förändring
- C) Fonetisk förändring
- D) Syntaktisk förändring**

10. Vad innebär språksyror?

- A) Att språk blandas tillsammans**
- B) En typ av språklig förändring
- C) Nya ord som uppstår
- D) En term inom språkteknologi

11. Vilken kategori av språklig förändring skulle när syntaktiken förändras till exempel när ordföljden i en mening justeras, falla under?

- A) Syntaktisk förändring**
- B) Fonetisk förändring
- C) Semantisk förändring
- D) Lexikal förändring

12. Hur påverkar sociala medier språkets formella och informella användning?

- A) Inga förändringar sker
- B) Det skapar nya språkbruk och normer**
- C) Det gör språket mer formellt
- D) Det begränsar språket

13. Vad är en viktig aspekt av att studera språkliga förändringar?

A) Att lära sig grammatik

**B) Att förstå språks struktur i samhälle**

C) Att memorera ord

D) Att läsa litteratur

14. Vilket fenomen hänvisar till sättet språket förändras beroende på plats/gemenskap?

**A) Dialekt**

B) Lexikon

C) Graffiti

D) Formalisering

15. Hur kan man beskriva begreppet "språkets evolution"?

A) Förändring av ordföljd

**B) Förändringar som sker i språket över tid**

C) Användning av slang

D) En fast grammatik

## Resonerande frågor

1. Reflektera över hur förändringar i ett språk kan påverka kommunikationen inom en kultur. Denna fråga ger studenten möjlighet att visa förståelse för språkets roll i samhället och hur förändringar kan påverka interaktion.

2. Ge exempel på hur sociala medier påverkar språkutvecklingen, och resonera kring om dessa förändringar är positiva eller negativa. Frågan utmanar studenten att tänka kritiskt kring inverkan av nya kommunikationsmedel.

3. Diskutera faktorer som bidrar till språklig förändring. Genom att svara på denna fråga kan studenten få visa sin analytiska förmåga vad gäller komplexa samband.

4. Hur kan du som individ påverka språkutvecklingen i din omgivning? Denna fråga ger möjlighet för studenten att koppla teori till praktik och reflektera över sin egen språkbruk.

5. Resonera kring de etiska implikationerna av att förändra ett språk, så som detta sker genom exempelvis språklig standardisering. Detta uppmuntrar studenten att tänka på de bredare konsekvenserna av språkliga förändringar.

6. Utvärdera betydelsen av låneord i dagens språkbruk. Studenten kan här visa insikter om språkets dynamik och förändringar i språkliga normer.

7. Reflektera över hur du själv upplevt språkliga förändringar i ditt liv. Frågan ger studenten möjlighet att koppla teori till personlig erfarenhet.

8. Hur påverkar språkliga förändringar identitetsskapande och gemenskapsbildning? Genom denna fråga får studenten möjlighet att resonera kring lite djupare sociala aspekter av språkets utveckling.

## Bedömning

Provet kan bedömas med totalt 30 poäng, där faktafrågorna ger max 15 poäng (1 poäng per fråga) och de resonerande frågorna ger max 15 poäng (2 poäng per fråga).

För betyg E krävs minst 8 poäng, för betyg C krävs minst 12 poäng (varav minst 3 poäng från resonerande frågor) och för betyg A krävs minst 18 poäng (varav minst 5 poäng från resonerande frågor).